

end tilstræffelig Kompensation for den Nedsættelse, der i Dieblisset kan blive Tale om. — Alt Skibsafgiften skulde have saa stor Betydning for Landbruget, som den ærede Ordfører gjorde gjældende, kan jeg ikke se. Stiller man sig paa et Landbrugsstandpunkt, tror jeg ikke, at Skibsafgiftens Ophævelse bliver nogen virkelig Fordel. Stiller man sig paa et Landbrugsstandpunkt og der skulde være Tale om et Kompensationsemne, saa tror jeg, at man gjorde Landbruget en meget større Tjeneste ved at fratage Skibsafgiften og vælge et andet Kompensationsemne for den forhøiede Brændevinsafgift. Thi Sagen er jo dog den, at det ikke kan nytte, at man taler om, at det vil komme Udførselen til Gode. Ved Udførselen af 1 Tønde Korn eller et Stykke Kvæg eller 1 Tønde Smør eller 1 Snes Vg ville disse 208,000 Kr. fordelte paa de enkelte Udførselsgenstande ikke blive mere end en Brøddel af 1 Ore i Vommen paa hver enkelt Landbruger. Lad os være enige om, at for Landbrugerne faar det ikke mindste Spor af Betydning og heller ikke en Gang for Sømandsstanden, men nærmest kun for nogle Konjortier, som have spekuleret i Landets Export, nemlig Dampskibsselskaberne. Vi have ogsaa et Par Dampskibsselskaberovre hos os, og jeg tvivler ikke om, at Afgiftsophævelsen vil komme dem til Gode, og jeg misunder dem det ikke. Jeg vil gjerne være med til at lette enhver Afgift, men naar der er Tale om, hvilke Afgifter der først og fremmest skulle lettes, saa mener jeg, at Skibsafgiften ikke er den, der fra vort Standpunkt først maa komme i Betragtning, fordi Ophævelsen af den ikke faar nogen særlig Indflydelse paa den til Fremme for vort Landbrug eller til Fordel for Sømandsstanden. Jeg vilde derfor meget ønske, at Udvalget var kommet til at indtage en anden Stilling, end det er kommet til, og at det var kommet Regjeringens Forslag imøde saaledes, at denne fremvoksende Sufferindustri, der allerede viser sig at have en saa overordentlig stor Betydning, kunde gaa en sikker Fremtid imøde. Nu er det derimod tvivlsomt, som Forholdene ere; thi det er en Kjendsgjerning, at de danske Sufferfabriker paa Grund af de trykkende Forhold have fundet sig foranledigede til at søge forandrede Alforder med Koedyrkerne om en Nedsættelse i Prisen. Det er hjemme hos os en Kjendsgjerning, at Koedyrkerne ikke mene at kunne gaa til nogen hderligere Nedsættelse; thi saa vilde det ikke kunne betale sig at dyrke Koer, de vil da ikke have Andet at gjøre end at gaa over til den tidligere vante Drift af Kornforterne, og

Følgen deraf vilde være, at Koerne vilde gaa ud af Kultur her i Landet, og at Sufferindustrien vilde standse, og de Tusinder, vi derved spare her i Landet, ville gaa til Lydstland eller til andre Landes Agerbrug og Arbeidere. Naar der fra forskjellige Sider til enhver Tid tales om Arbeider-spørgsmaal og den Velvillie, vi skulle vise Arbejderne, saa vilde jeg ønske, at det maatte være mere end et Mundsvær. Naar man fra ærede Modstanderes Side — ja, jeg kan jo ikke i denne Sammenhæng falde dem Modstandere, da der jo har været den skønneste Enighed til Stede i Udvalget, men, naar de Herrer fra den anden Side af Salen bestandig fremhæve, at den Maade, man skal komme Arbejderklassen tilhjælp paa, er ved at skaffe den Arbejde, saa begriber jeg ikke, hvorledes man kan gaa med til at stille et Forslag, der kan føre med sig, at vi faae en stor Mængde Arbeidskraft, som nu finder god Anvendelse, til at gaa ledig, ikke alene for Dieblisset, men maaste i en meget lang Fremtid. Thi det maa vi sige os selv, at gaar først den gode Jord ud af Sufferoekulturen, saa vil det være meget vanskeligt at komme i Gang igjen med denne Industri. Det viser sig altid, at naar man først har tabt Tilliden til en Ting, er det meget vanskeligt at kæmpe denne Tillid tilbage igjen. Jeg vilde kun blot ønske, at der endnu havde været Tid; men det er der desværre ikke. Komme vi til Afstemning her, saa kender man jo saa godt, at saa skal denne Afstemning bifaldes ved 3die Behandling. Man kender jo saa godt, at den kan ikke fraviges, uden at Udvalgets Flertal skal desavouere sin tidligere Stilling. Men havde vi endnu kunnet udsætte Forhandlingen blot 1 Dags Tid, og Alt da roligt blive overveiet i Udvalget, tvivler jeg ikke om, at Udvalget med mig vilde komme til Erkjendelse af, at her er ikke Spørgsmaal om en Hjælp, men her er Spørgsmaalet om at støtte en fornuftig Industri, som kan bringe Betsignelse her i Landet til alle Samfundsklasser, og som kan blive til stor Fordel for Statskassen i finantiel Henseende. Men nu er jo Sagen en Gang kommen saa vidt, at i alt Fald jeg ikke kan faae den standstøt eller bede Udvalget tage den under nærmere Overveielse. Jeg kunde ønske det, men da jeg staar som Udvalgsmedlem, kan jeg ikke gjøre Noget i saa Henseende.

Johannsen: Den Fordel, som Sufferfabrikerne vilde have efter Flertallets Forslag, er saa ringe, at der ikke kan være Tale om, at de ville blive i Stand til at betale Koerne med høiere Pris, end de for Die-